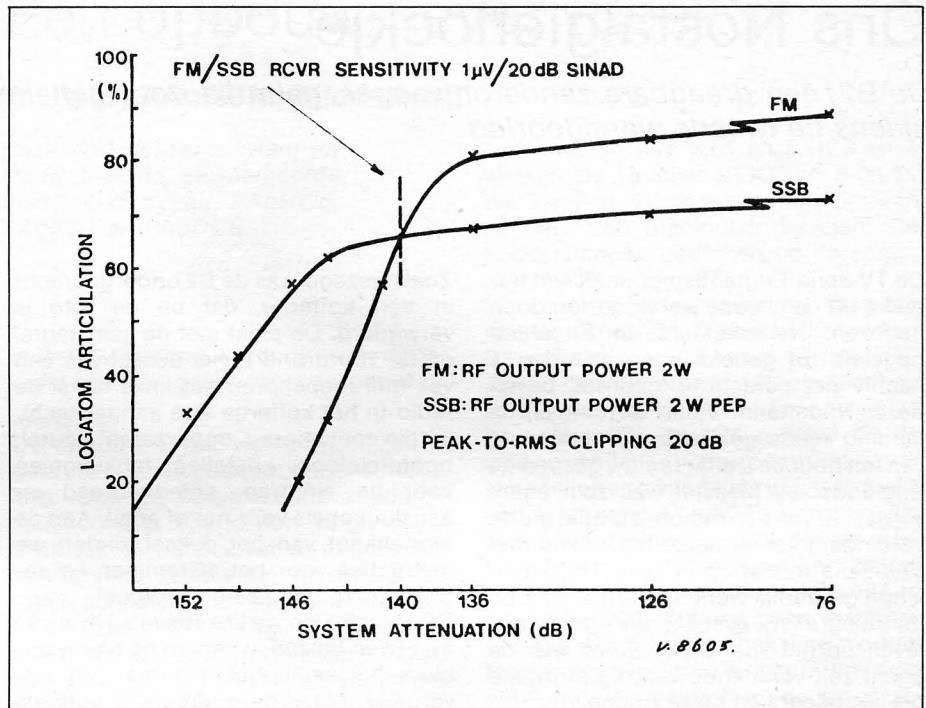

daag nog zeer nuttige gegevens. Zo staan er grafieken in waarmee kan worden nagegaan welke schroefdiameter nodig is om gedurende een bepaald percentage van de tijd een zeker vermogen aan de generator te kunnen ontleenen. Ook kan eraan worden ontleend hoe groot de accu moet zijn om het gehele jaar door over een bepaald vermogen te kunnen beschikken. Het aardige is dat Heemaf het artikel in 1973 opnieuw wilde publiceren. Maar zowel meetresultaten als oorspronkelijke kopij bleken spoorloos. En zo werd PAoNP toestemming gevraagd om het artikel uit *CQ-NVIR* van april 1941 te mogen publiceren in *Heemaf-Heden*, zoals het huisorgaan nu heet. En dat gebeurde in de nummers van maart en april 1973 van dat blad. Als u serieus bent geïnteresseerd in het artikel van PAoNP moet u mij een aan u zelf geadresseerde en gefrankeerde enveloppe sturen, dan zorg ik voor een gratis afdruk. Mijn adres is v.d. Marckstraat 5, 2352 RA Leiderdorp.

Hellschrijver met autostart

De start—stop—hellschrijver type 72c 'GL' kan met autostart worden bedreven, onbemand dus. De motor van de ontvangende schrijver kan worden gestart door vanaf de zendende machine met een daarvoor aanwezige knop gedurende 1 s een toon te geven. Na afloop van het bericht schakelt de machine na enige tijd automatisch weer uit. Ook kunnen we de machine stoppen door een toon van 6 s te geven. Maar de hellschrijvers type 'GL' kunnen behalve via radio ook met elkaar werken over een directe of geschakelde telefoonlijn (goedkeuring van PTT vereist!). In het laatste geval wordt aan de zendende zijde met de kiesschijf van het telefoontoestel de gewenste 'hellabonnetje' gekozen. Aan de ontvangende kant is de hellschrijver met de telefoonlijn verbonden, al dan niet parallel met het telefoontoestel. De wekstroem uit de centrale start de machine, die daarbij tevens de lijnsluiting sluit (de machine neemt a.h.w. 'de hoorn van de haak'). Daarna kan de zendende machine met de lijn worden verbonden en het bericht verzonden. Aan het einde van het bericht geven we 6 s toon waardoor de ontvangende machine stopt en deze de verbinding verbreekt.

Er zijn door het maken van passende doorverbindingen op klemmenblokjes in de machine nog twee schakelvarianten mogelijk. Bij de eerste is de elektronica in rust geheel uitgeschakeld. Na het kiezen van de verbindingen en de 'beantwoording' door de hellschrijver moeten we met schrijven wachten tot de kathoden van de buizen op temperatuur zijn gekomen. Bij de tweede variant zijn de buizen altijd warm en kunnen we meteen gaan schrijven.

Fig. 4. Percentage goed verstande logatomen (proefwoorden) als functie van de demping tussen zender en ontvanger. De drempel voor bruikbare communicatie ligt bij een logatomen-verstaanbaarheid van circa 25%.

Leuk voor het doorgeven van berichten aan een mede-hellschrijvende amateur, ook als hij niet thuis is.

Intercom met maar twee draden

Een intercom tussen huiskamer en shack of werkplaats is een handig ding.

In een nummer van *Wireless World* van niet meer te achterhalen datum vond ik de schakeling van een intercom volgens fig. 5, een geesteskind van Ole Holmskov uit Denemarken. Het bijzondere is dat er maar twee verbindingdraden bij nodig zijn. Wanneer nikkel-cadmium-accu's worden gebruikt kunnen we één ervan met een druppellader verbinden. De andere accu wordt dan meegeladen via de luisprekers!

Fig. 5. Deze simpele intercom heeft naar twee verbindingdraden nodig.

